

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-558/16

Řízení zahájené Doris Margret Lisette Mahnkopf

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Kammergericht Berlin)

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Nařízení (EU) č. 650/2012 – Dědění a evropské dědické osvědčení – Oblast působnosti – Možnost uvést podíl pozůstalého manžela v evropském dědickém osvědčení“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 1. března 2018

Soudní spolupráce v občanských věcech — Příslušnost, rozhodné právo, uznávání a výkon rozhodnutí a přijímání a výkon veřejných listin v dědických věcech a vytvoření evropského dědického osvědčení — Nařízení č. 650/2012 — Oblast působnosti — Vnitrostátní ustanovení, podle kterého se v případě smrti jednoho z manželů majetek nabytý během manželství paušálně vyrovná tím, že se zvýší zákonný dědický podíl pozůstalého manžela — Zahrnutí

(Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 650/2012, čl. 1 odst. 1)

Článek 1 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení musí být vykládán v tom smyslu, že do oblasti působnosti tohoto nařízení spadá takové vnitrostátní ustanovení, jako je ustanovení dotčené ve věci v původním řízení, podle kterého se v případě smrti jednoho z manželů majetek nabytý během manželství paušálně vyrovná tím, že se zvýší zákonný dědický podíl pozůstalého manžela.

Ustanovení § 1371 odst. 1 Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník; dále jen „BGB“) stanoví toto: „Při vypořádání majetkových poměrů v manželství z důvodu smrti jednoho z manželů se majetek nabytý během manželství vyrovná tím, že se zákonný dědický podíl pozůstalého manžela zvýší o čtvrtinu dědictví; učiní se tak bez ohledu na to, zda manželé v konkrétním případě nabyli během manželství nějaký majetek.“

Jak uvedl generální advokát v bodech 78 a 93 svého stanoviska, podle informací, jež má k dispozici Soudní dvůr, se § 1371 odst. 1 BGB nevztahuje na rozdělování majetku mezi manžely, ale na nárok pozůstalých manželů na majetek již zahrnutý v pozůstalosti. Za těchto okolností se základním účelem tohoto ustanovení nejeví být rozdělení majetku nebo vypořádání majetkových poměrů v manželství, ale spíše kvantitativní vymezení dědického podílu pozůstalého manžela vůči podílům ostatních dědiců. Takové ustanovení se tudíž především týká dědění pozůstalosti po zemřelém manželovi, a nikoli majetkových poměrů v manželství. Z toho důvodu se takové pravidlo vnitrostátního práva, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, týká otázek dědění ve smyslu nařízení č. 650/2012.

Konečně, jak rovněž uvedl generální advokát zejména v bodě 102 svého stanoviska, kvalifikace podílu připadajícího na základě takového ustanovení vnitrostátního práva, jako je § 1371 odst. 1 BGB, pozůstalému manželovi jako dědické otázky umožňuje uvést informaci o tomto podílu v evropském dědickém osvědčení se všemi účinky popsány v článku 69 nařízení č. 650/2012. Je tudíž třeba konstatovat, že dosažení cílů evropského dědického osvědčení by bylo v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, značně ztíženo, pokud by toto osvědčení neobsahovalo úplné informace týkající se práv pozůstalého manžela ohledně majetku zůstavitele.

(viz body 18, 40, 42–44 a výrok)